

Det er ikke uden Betydning, hvad der sker netop i den Alder.

Der er talt adskilligt baade for og imod med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Lærerne skulde beholde deres Jordlod. Jeg maa for mit Vedkommende bestemt hævde, at jeg tror, at det er det rigtigste, at de komme af med deres Jord. Jeg vil ikke sige med det ærede Medlem fra Ringkøbing (S. C. Christensen), at jeg saa tror, at en Høve paa 4 Ekdr. Land ogsaa er for stor. Jeg tror ikke, at Udtalelsen om, at de Lærere, der ikke kunne dyrke deres større Jordlod, heller ikke kunne passe deres Høve holder Stil. En Høve vil altid komme til at spille en større Rolle omkring hos Lærerne. Jeg vil være tilbøjelig til at mene, at det vilde være det retteste, at man endog gif den, Vej snarere at lægge en lille Smule til den halve Td. Land, som er nævnt i Lovforslaget. Man har ogsaa fra forskellige Sider udtalt sig om Lønningerne. Nogle have ment, at Lærerlønningerne være noget for høje, i alt Fald være rigelige, medens andre have fundet dem for smaa. Jeg vil gerne omtale dette Forhold, som berøres i Lovforslagets § 12, og som ogsaa strækker sig ind i § 13, idet det vil komme til at berøre Forholdene i den Kreds, som jeg repræsenterer, saa vel som flere andre Kredse i Midtjylland. Som Følge af, at Kommunerne der næppe vil kunne magte at bære større Byrder, vil de blive Andenlærere, der vilde blive kaldede og faa Plads i disse Bistoler, som vi nu kalde dem, skønt det i og for sig er Enkelærerembeder. De vilde faa en Begyndelsesløn af 500 Kr. og Lærerinderne af 400 Kr. Vel er det en tarvelig Befolkning, der leber derude, og vel stille de ikke saa store Krav til Nyhjælp, som man gør i de gode Egne og i de større Byer, men jeg tror dog, at man helst burde ordne det saaledes, at den Lærer, der skal ofre sin Tid og sit Arbejde paa at opdrage den unge Slægt, virkelig faar saadanne økonomiske Forhold, at han kan leve uden Sorgen for det daglige Brød. Jeg vil derfor henstille, om man ikke netop paa saadanne Egne kunde give dem det Lønningstillæg, som tilfalder dem efter Lovforslaget, lidt tidligere end efter Forløbet af de 3 Aar, som Lovforslaget bestemmer. Jeg henstiller til den højtærede Minister og det Udvalg, som bliver nedsat i denne Sag, at tage dette under alvorlig Overvejelse, om der ikke fra Statens Side kunde gøres noget mere, end der kan gøres ifølge Lovforslaget, for at støtte netop disse Kommuner. Jeg ved ikke, hvorvidt de 100,000 Kr., der omtales i Forslaget, og som gennem Skole-

fondene skulle komme de trængende Kommuner til Hjælp, vilde kunne komme disse Kommuner til Hjælp med Hensyn til disse Lønninger. Men hvis ikke, vil jeg henstille, at man ad andre Veje kommer dem til Hjælp, idet jeg tror, at der her er god Grund for Staten til at træde hjælpende til. Naar man ser paa Sagen i dens Helhed vil man se, at man her staar over for et Krav, der har en overordentlig stor Betydning, og ogsaa staar over for et Retfærdighedskrav til Samfundet i dets Helhed. Vi skulle huske paa, at man mange Gange har talt om, at man gerne vilde standse Strømmen fra Landet ind til Byerne. Disse Folk ude fra Hedeegnen er ikke bange for at tage et Tag med den friske Natur; naar de undertiden klynke og klage, er det ikke for dette Arbejdes Skyld, men fordi de have en saadan Skolevej og en saadan Skolegang, som den, de have. Jeg synes, at der her er en Fremtidsopgave, som man maa tage op, og henstiller derfor, om man ikke vil stille sig velvillig over for disse Egne og ad alle mulige Veje og ved alle de Midler, der staa til Raadighed, søge at komme dem til Hjælp. Jeg mener nemlig, at deres Klager ere berettigede, idet ogsaa deres Børn have Krav paa en Undervisning, der er saa god og sund som mulig. Det slog mig derfor stærkt, da det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) kom til at udtale — saaledes syntes det i alt Fald mig — at man, naar det gjaldt os derude paa den Egn, kunde nøjes med hvad som helst. Jeg er vis paa, at, dersom man havde stillet et saadant Forslag for Kjøbenhavns Vedkommende, vilde man blive — jeg kan næsten fristes til at sige — peben ud. Men jeg siger, at vore Børn derude have det samme Krav paa at komme til at nyde Livets Goder, og det er derfor mit Haab, at det høje Ting, som i det hele enhver, der faar med denne Sag at gøre, vil stille sig velvillig til denne Sag. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (M. Klausen) nævnedes ogsaa i sit Foredrag et Forhold, som jeg ikke just i og for sig kan have noget stærkt at indvende imod, idet det, som var foregaaet, efter mine Begreber maatte oprøre enhver; han fortalte nemlig om en Bogterdreng, der var frosset ihjel paa Marten. Men jeg vil dog sige: at man ingenlunde derud fra har Ret til at hævde den Ansættelse, at saaledes forholder det sig over det hele. Dersom man saaledes ud fra det enkelte vilde slutte sig til det hele, vilde man let komme til de pudsigste Tilfælde. Naar man havde spurgt den Dreng, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds nævnte,